



Folkhälsomyndigheten

KLASSIFICERINGSdokUMENT

Narkotika

Lag (1992:860) om kontroll av narkotika
Narkotikastrafflagen (1968:64)
Förordning (1992:1554) om kontroll av narkotika

Dnr: 03977-2024

Förslag överlämnat:
2024-10-23

AVSER

**4-[(5-nitro-1-[2-(pyrrolidin-1-yl)etyl]-1H-benso[d]imidazol-2-yl)metyl]fenol med kortnamn
N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen**

1. Namn, CAS-nr

IUPAC: 4-[(5-nitro-1-[2-(pyrrolidin-1-yl)etyl]-1H-benso[d]imidazol-2-yl)metyl]fenol

Kemiskt namn: 4-[(5-nitro-1-[2-(pyrrolidin-1-yl)etyl]-1H-benso[d]imidazol-2-yl)metyl]fenol

Kortnamn: N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen

CAS: -

Övriga namn: 4-[[5-nitro-1-(2-pyrrolidin-1-ylethyl)benzimidazol-2-yl]metyl]fenol

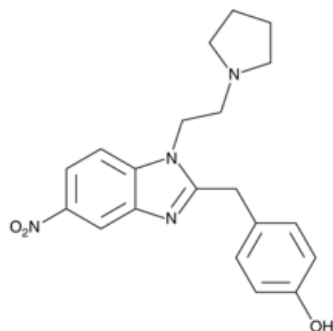
(CaymanChemical, 2024; PubChem, 2024)

Övriga namn är inte uttömmande angivna. Observera att samma kortnamn och övriga icke kemiska namn även kan användas för andra substanser.

2. Summaformel, kemisk struktur, strukturlika substanser

Summaformel: C₂₀H₂₂N₄O₃

Kemisk struktur:



Grupptillhörighet: Opioider

Strukturella substanser: 2-bensylbensimidazol 'nitazen' opioider varav etonitazen, klonitazen, isotonitazen, metonitazen, protonitazen, butonitazen, etazen och etonitazepyn är reglerade enligt 1961 års narkotikakonvention. N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen skiljer sig från etonitazepyn genom att ha en hydroxigrupp där etonitazepyn har en etoxigrupp.

(CaymanChemical, 2024; EUDA, 2024; *Förordning (1992:1554) om kontroll av narkotika* ; Läkemedelsverket, 2024; UNODC, 1961)

3. Fysikaliska data

Fysikaliskt tillstånd: Fast form.

Molekylvikt (g/mol): 366,42

Kokpunkt (°C): -

Densitet (g/cm³): -

Föreningar/blandningar: -

(CaymanChemical, 2024)

4. Framställning

Metod för framställning av 2-bensylbensimidazol opioider har beskrivits i vetenskaplig litteratur (Gross & Turrian, 1957; Hunger et al., 1960)

5. Verkningsmekanismer, effekter

a) *Substansspecifika*

Det finns vetenskaplig dokumentation angående verkningsmekanism och farmakologiska effekter för N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen.

- Med två cell-baserade in vitro-metoder (β -arrestin-2 (β arr2) recruitment och inhibering av cAMP ackumulering) utvärderades 25 syntetiska opioider (nitazener), däribland N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen, samt 4 referens opioider med avseende på aktivering av μ -opioidreceptorn. Resultaten för N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen visade att substansen är en receptoragonist med 165 % effektivitet (E_{max}) i förhållande till referensen hydromorfon i μ -opioidreceptor/ β arr2 systemet. I μ -opioidreceptor/cAMP ackumulerings testsystemet var N-

pyrrolidino-4'-hydroxinitazen en agonist med 106 % effektivitet (Emax) i förhållande till hydromorfon. De funktionella analyserna visade att den effektiva koncentrationen vid 50 % av maximal respons (EC50) var 222 nM (μ -opioidreceptor/ β arr2) och 13,1 nM (μ -opioidreceptor/cAMP). Motsvarande EC50-värden för fentanyl var 25,7 nM respektive 2,20 nM och för morfin 327 nM respektive 13,2 nM. Resultaten betyder att N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen aktiverar μ -opioidreceptorn, är en full receptor agonist i testsystemen och har lägre potens än fentanyl, men jämförbar potens med morfin (De Vrieze et al., 2024).

N-pyrrolidino etonitazen antas att metaboliseras till N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen *in vivo* (CaymanChemical, 2024; Krotulski et al., 2020)

b) Gruppsspecifika

N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen är en syntetisk opioid som tillhör den kemiska undergruppen 2-bensylbensimidazol, även kallade "nitazener". De typiska opioida effekterna analgesi, eufori, mios, muskelrigiditet, medvetlöshet, sedering och andningsdepression medieras genom opioiders agonistiska bindning till μ -opioid receptorn. Flera nitazener har visats vara mycket potenta agonister till μ -opioid receptorn och livshotande förgiftningar med andningsdepression kan uppstå efter intag av små mängder. Denna risk ökar ytterligare vid samtidigt användande av andra substanser som verkar dämpande på centrala nervsystemet som till exempel bensodiazepiner och alkohol. μ -opioid receptorn förekommer allmänt i det centrala nervsystemet och har konstaterats till stor del vara ansvarig för opioiders missbruks- och beroendepotential.

(Contet et al., 2004; De Vrieze et al., 2024; Luethi & Liechti, 2020; Ujváry et al., 2021; Vandeputte et al., 2021; Vearrier & Grundmann, 2021)

Användare på drogforum beskriver effekter av nitazener som eufori, samt avtändningsbesvär som abstinens, sömnlöshet och långvarig hög puls. (Drogforum, 2024)

6. Dokumenterad förekomst

a) Rapporterad förekomst (antal ärenden) i Sverige

Substansen har inte identifierats i Sverige.

(GIC, 2024; NFC, 2024; RMV, 2024; TVL, 2024)

b) Rapporterad förekomst i Europa

Ej formellt noterad hos EUDA.

(EUDA, 2024)

c) Rapporterad förekomst i övriga världen

Ej noterad hos UNODC.

(UNODC, 2024)

d) Medicinsk, vetenskaplig och industriell användning

Ingen medicinsk användning är känd men användning kan förekomma inom farmakologisk forskning.

7. Beredningsform, exponering, administrering, dos

Missbruksdosen är okänd.

8. Kombinationsmissbruk

-

9. Hälsomässiga och sociala risker

a) *Substansspecifika*

Det finns ingen kännedom om dödsfall eller förgiftningar kopplade till N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen.

Det är stor risk att användning av substansen leder till beroende och livsfara baserat på substansens förmåga att aktivera μ -opioidreceptorn.

Psykoaktivitet innebär att substansen har en påverkan på hjärnan och dess signalsystem vilket medför fara, både för användare och för deras omgivning.

b) *Gruppsspecifika*

Med den spridningsmöjlighet som finns i och med försäljning via webshopspar och utbyte av information på nät drogforum i det svenska samhället kan det inte bortses från att opioider (inkl N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen) kan påverka folkhälsan negativt och medföra sociala problem. En samlad bedömning utifrån information från expertnätverk (NADiS) är att användning av opioider förekommer och att det finns ett intresse att inhandla och bruka psykoaktiva substanser. Därmed finns en samhällsrisk som är kopplat till opioiders potential för beroende och missbruk (samt deras höga potens och därtill hörande risk för dödlig överdosering) (NADiS, 2024).

10. Tillgänglighet

Substansen kan införas, hanteras och säljas lagligt i avsaknad av klassificering. Ökad tillgänglighet och därmed ökad användning kan befaras då bruk och införsel inte är straffbart.

11. Nuvarande kontrollstatus

Oreglerad i Sverige. Återfinns varken på 1961 års narkotikakonvention eller på 1971 års psykotropkonvention.

12. Övrig information

-

13.Rekommendation

Skäl

Tillgängligt underlag, inkluderande vetenskapliga studier (se punkt 5), ger stöd för att substansen har euforiska effekter och/eller beroendeframkallande egenskaper och hälsofarliga egenskaper.

Tillgängligt underlag visar att missbruk förekommer och kan komma att öka i Sverige. Med den spridningsmöjlighet som finns via webbshoppar och utbyte av information på nätdrogforum i det svenska samhället är det sannolikt att N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen kan påverka folkhälsan negativt och medföra sociala risker. Det finns ett intresse att inhandla och bruka opioider. Därmed finns ett samhällsbekymmer som är kopplat till substansen och dess potential för beroende och missbruk, samt dess höga potens och därtill hörande risk för dödlig överdosering.

Rekommendation

För att förhindra negativa konsekvenser rekommenderar Folkhälsomyndigheten att 4-[(5-nitro-1-[2-(pyrrolidin-1-yl)etyl]-1H-benzo[d]imidazol-2-yl)metyl]fenol *med kortnamn* N-pyrrolidino-4'-hydroxinitazen förs upp på förordningen (1992:1554) om kontroll av narkotika.

14.Notifiera EU-kommissionen

Snabb spridning kan ske via etablerade kanaler, vilket gör att det är angeläget att agera med snabbhet. Brådskande skäl enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 bör åberopas.

15.Referenser

- CaymanChemical. (2024). Hämtad maj 2024 från <https://www.caymanchem.com/>
- Contet, C., Kieffer, B. L., & Befort, K. (2004). Mu opioid receptor: A gateway to drug addiction. *Current opinion in neurobiology*, 14(3), 370-378.
- De Vrieze, L. M., Walton, S. E., Pottier, E., Papsun, D., Logan, B. K., Krotulski, A. J., Stove, C. P., & Vandeputte, M. M. (2024). In vitro structure-activity relationships and forensic case series of emerging 2-benzylbenzimidazole 'nitazene' opioids. *Archives of Toxicology*. <https://doi.org/10.1007/s00204-024-03774-7>
- Drogforum. (2024).
- EUDA. (2024). *European monitoring centre for drugs and drug addiction (emcdda). The european information system and database on new drugs (ednd) (login database)*. The European Union Drugs Agency. Hämtad juli 2024 från <http://www.emcdda.europa.eu/index.cfm>
- Förordning (1992:1554) om kontroll av narkotika* Hämtad från http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19921554-om-kontroll-av-narkotika_sfs-1992-1554.
- GIC. (2024). Giftinformationscentralen. Information delat inom nätverket för den aktuella drogsituationen i sverige (nadis).
- Gross, F., & Turrian, H. (1957). Benzimidazole derivatives with strong analgesic effects. *Experientia*, 13(10), 401-403. <https://doi.org/10.1007/bf02161117> (Über Benzimidazolderivate mit starker analgetischer Wirkung.)
- Hunger, A., Kebrle, J., Rossi, A., & Hoffmann, K. (1960). Benzimidazol-derivate und verwandte heterocyclen. II. Synthese von 1-aminoalkyl-2-benzyl-benzimidazolen. *Helvetica Chimica Acta*, 43(3), 800-809. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/hlca.19600430323>
- Krotulski, A. J., Papsun, D. M., Kacinko, S. L., & Logan, B. K. (2020). Isotonitazene quantitation and metabolite discovery in authentic forensic casework. *J Anal Toxicol*, 44(6), 521-530. <https://doi.org/10.1093/jat/bkaa016>

- Luethi, D., & Liechti, M. E. (2020). Designer drugs: Mechanism of action and adverse effects. *Archives of toxicology*, 1-49.
- Läkemedelsverket. (2024). *Läkemedelsverkets föreskrifter (lvfs 2011:10) om förteckningar över narkotika*. Hämtad från <https://www.lakemedelsverket.se/sv/lagar-och-regler/foreskrifter?c2=0>
- NADiS. (2024). Nätverket för den aktuella drogsituationen i sverige.
- NFC. (2024). Nationellt forensiskt centrum. Information delat inom nätverket för den aktuella drogsituationen i sverige (nadis).
- PubChem. (2024). <https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/>
- RMV. (2024). Rättsmedicinalverket.
- TVL. (2024). Tullverkets laboratorium. Information delat inom nätverket för den aktuella drogsituationen i sverige (nadis).
- Ujváry, I., Christie, R., Evans-Brown, M., Gallegos, A., Jorge, R., de Morais, J., & Sedefov, R. (2021). Dark classics in chemical neuroscience: Etonitazene and related benzimidazoles. *ACS Chem Neurosci*, 12(7), 1072-1092. <https://doi.org/10.1021/acchemneuro.1c00037>
- UNODC. (1961). *Single convention on narcotic drugs*. Hämtad september 2021 från https://www.incb.org/incb/en/narcotic-drugs/1961_Convention.html
- UNODC. (2024). *United nations office on drugs and crime (unodc). Early warning advisory on new psychoactive substances (login database)* <https://www.unodc.org/LSS/Home/NPS>
- Vandeputte, M. M., Van Uytvanghe, K., Layle, N. K., St Germaine, D. M., Iula, D. M., & Stove, C. P. (2021). Synthesis, chemical characterization, and μ -opioid receptor activity assessment of the emerging group of "nitazene" 2-benzylbenzimidazole synthetic opioids. *ACS Chem Neurosci*, 12(7), 1241-1251. <https://doi.org/10.1021/acchemneuro.1c00064>
- Vearrier, D., & Grundmann, O. (2021). Clinical pharmacology, toxicity, and abuse potential of opioids. *The Journal of Clinical Pharmacology*, 61(S2), S70-S88. <https://doi.org/https://doi.org/10.1002/jcph.1923>